

Opbouw tarieven Wmo 2025

Gemeente Barneveld

Auteurs

Ilco Toebe
Lilian van Oosterhout
Nico Dam

Opdrachtgever

Gemeente Barneveld

Kenmerk

IT/24/0579/rtwbv

Publicatiedatum

12 april 2024

© Bureau HHM

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Reële tarieven.....	4
1.3	De gehanteerde aanpak.....	4
1.4	Opbrengst consultatiefase.....	5
2.	Kostprijsmodel.....	7
2.1	Beschrijving van parameters.....	7
2.2	Maandsalaris en inschaling.....	8
2.3	Opslagen	9
2.4	Personeel Niet In Loondienst.....	10
2.5	Sociale lasten.....	10
2.6	Opslag overhead	11
2.7	Productiviteit	12
2.8	Risico-opslag.....	14
2.9	Overige kosten	14
2.10	Vervoerskosten	15
3.	Uitkomsten.....	16
3.1	Adviestarieven 2024	16
3.2	Advies voor indexatie naar 2025 en verder	16
Bijlage 1.	Opbouw ORT	18
Bijlage 2.	Printscreens rekenmodel	19

1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond bij de gevolgde aanpak om tot adviestarieven te komen voor de diverse producten binnen de Wmo in de gemeente Barneveld.

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de gemeente Barneveld begeleidt bureau HHM een traject voor de vaststelling van tarieven bij de inkoop van de vangnetvoorzieningen vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Hierbij gaat het om te komen tot reële tarieven met peildatum 1 januari 2025 voor:

1. Dagactiviteiten Basis;
2. Dagactiviteiten Extra;
3. Beschermd Werk;
4. Woonondersteuning;
5. Wooncoaching;
6. Wooncoaching Extra;
7. Tijdelijk Verblijf (logeeropvang);
8. Jongerencoaching 18+;
9. Vervoer

Bij het opstellen van deze notitie maken we gebruik van de concept product-omschrijvingen die wij op 23 januari van de gemeenten hebben ontvangen. Ook hebben we de opbrengsten van de marktconsultatie over deze product-beschrijvingen verwerkt. Daarnaast hebben we rekening gehouden met eerdere uitkomsten van tariefonderzoeken in Barneveld en de opbouw van de huidige tarieven in de Wmo in Barneveld. Tot slot gebruiken we ook uitkomsten van eerder door ons uitgevoerde kostprijsonderzoeken en diverse (landelijke) benchmarkrapporten.

Prijspeil 2024

We vullen het kostprijsmodel met de salarissen voor geheel 2024, gebaseerd op de recent aangepaste cao's. We gaan ervan uit dat de adviestarieven die dit traject oplevert door middel van indexatie worden opgetild tot prijspeil 2025. In paragraaf 3.2 geven we een advies voor de wijze van indexatie.

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wmo (AMvB reële tarieven) verplicht gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In de AMvB is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Volgens dit wettelijk kader worden in ieder geval de volgende kostprijs-elementen meegenomen bij het bepalen van een reëel tarief, uitgaande van een gemiddeld efficiënte zorgverlener:

- Kosten van de beroepskracht;
- (Redelijke) overheadkosten;
- Kosten voor niet-productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- Reis- en opleidingskosten;
- Indexatie van de reële prijs;
- Overige kosten als gevolg van de door een gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders, zoals rapportages en administratieve verplichtingen.

De AMvB bepaalt niet wat de tarieven moeten zijn, maar stelt wel de eis dat tarieven reëel moeten zijn. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening in de betreffende gemeente of regio. Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de gemeenten¹.

Gemeenten hebben, mits goed onderbouwd, ruimte om bepaalde kostprijs-elementen normatief vast te stellen. Anders gezegd: de producten die de gemeente opstelt moeten voor het bijbehorende tarief door een efficiënt

georganiseerde aanbieder kunnen worden geleverd. Dat betekent niet dat het tarief voor iedere aanbieder kostendekkend hoeft te zijn.

Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. Daarom maakt consultatie en dialoog met aanbieders onderdeel uit van het proces om tot reële tarieven te komen, hiermee wordt inzicht in de regionale uitvoeringspraktijk verkregen. Spannend blijft het wanneer die waarden op enkele componenten in de praktijk variatie vertonen en de gemeente (dus) dient te bepalen welke waarden in het tarief worden betrokken.

Disclaimer!

Het is aan de gemeente om over tarieven te besluiten. Dat betekent dat de inhoud van deze rapportage altijd door de gemeente kan worden aangepast. Er kunnen derhalve geen rechten worden ontleend aan deze notitie.

1.3 De gehanteerde aanpak

Om uiteindelijk tot adviestarieven te komen, doorlopen we een aantal stappen:

- 1) Op basis van de documentatie van de gemeente Barneveld over de verschillende producten, hebben we een eerste uitwerking gemaakt van het kostprijsmodel en een concept voor deze notitie opgesteld. Hierin is een reële opbouw van de verschillende producten vertaald naar parameterwaarden, nog niet naar tarieven. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van landelijke benchmarks en van uitkomsten van recent doorlopen vergelijkbare trajecten voor andere gemeenten.
- 2) In ambtelijke werksessies is gesproken over de verschillende te maken keuzes rond de opbouw van het kostprijsmodel als vertaling van de

¹ AMvB reële prijs Wmo 2015: Handelingsperspectieven voor gemeente (2017), VNG

productomschrijvingen. Op basis daarvan is een eerste versie van deze notitie bijgesteld.

- 3) Deze notitie is op **13 februari** met aanbieders uit de gemeenten besproken, om tot een goed conceptstuk te komen. De aanbieders kregen aansluitend de mogelijkheid om aanvullende schriftelijke vragen te stellen en onderbouwde suggesties aan te leveren voor aanpassingen van de besproken parameters.
- 4) Na afloop van de reflectietermijn zijn de reacties geanalyseerd en met de gemeente besproken. Op basis van de reacties van de aanbieders worden zo nodig elementen uit de conceptnotitie aangepast en vertaald naar de opbouw van de tarieven.
- 5) In een tweede bijeenkomst op **11 april** zijn de belangrijkste opbrengsten van de consultatiefase met de aanbieders gedeeld. In die bijeenkomst worden ook de uitkomsten in de vorm van de adviestarieven gepresenteerd.
- 6) Na die tweede bijeenkomst is deze definitieve rapportage opgesteld. Hierin beschrijven we de definitieve waarden op de verschillende kostprijselementen. Die waarden worden opgenomen in het rekenmodel (dat aan de gemeenten beschikbaar wordt gesteld) waarmee we de adviestarieven berekenen. De rapportage eindigt met de adviestarieven.
- 7) Uiteindelijk stelt de gemeente Barneveld de definitieve tarieven vast.

1.4 Opbrengst consultatiefase

De consultatiefase is in gezamenlijkheid gegaan met de gemeenten Veenendaal & Renswoude, vanwege deels overlappende producten en aanbieders. Hierdoor zijn aanbieders maar één keer bevestigd. Bij de consultatie hebben we van 21 aanbieders in totaal 62 vragen gekregen over de opbouw van de tarieven. Van deze vragen zijn 41 specifiek gericht aan de gemeenten Barneveld. Tevens hebben we een uitvraag uitgezet over de no-show. Hierop hebben we van 10 aanbieders een reactie ontvangen. De

opbrengsten hiervan werken ook door in de hierna volgende opbouw van de tarieven.

Hieronder schetsen we onderwerpen waarover vragen zijn gesteld en geven we aan welke reactie dat voor ons heeft opgeleverd.

- Functiemix
Door een aantal aanbieders zijn opmerkingen gemaakt over de functiemix. We hebben hierbij geen aanleiding gezien om aan te nemen waarom de voorgestelde functiemix niet past bij de regionale uitvoeringspraktijk van de gemeente Barneveld. Als laatste zijn er ook een aantal vragen gekomen over het percentage van het maximum van de schaal en de correspondentie met de FWG-methodiek. Dit is in de rapportage nu nader toegelicht. Naar aanleiding van een marktconsultatie met aanbieders over de productbeschrijvingen is de functiemix op meerdere plekken aangepast, dit is verwerkt in deze rapportage. Het gaat om de producten dagactiviteiten basis en extra, beschermd werk, wooncoaching extra, Jongerencoaching 18+ en tijdelijk verblijf.
- Opslagpercentages
Er is een enkele vraag gesteld over de pensioenpremies en hoe dit zich verhoudt tot omliggende gemeenten. De pensioenen zijn salaris gebonden en variëren dus per product. De gehanteerde opslagpercentages zijn rechtstreeks afkomstig van het PFZW, daar kan niet van worden afgeweken.
- No Show
Naar aanleiding van de uitvraag van de no-show hebben we geconcludeerd dat het aandeel no-show varieert per aanbieder en dat aanbieders het lastig vinden om dit goed in beeld te brengen. Uit de gesprekken blijkt dat dit wel in bepaalde mate speelt bij zorgaanbieders. De gemeente Barneveld maakt no-show onder voorwaarden declarabel buiten het tarief om.
- Overhead

Er zijn vragen gesteld over de overhead. Dit waren vragen waarover deze opslag berekend wordt en definitievragen (welke onderdelen zitten erin). Vormde geen aanleiding tot aanpassing van de voorgestelde parameterwaarden.

- Productiviteit

Er zijn vragen gesteld over de reistijd en ziekteverzuim. Dat heeft niet geleid tot aanpassing van de voorgestelde parameterwaarden. In deze rapportage lichten we de keuzes nader toe.

- Vervoerskosten

Een aantal aanbieders heeft vragen gesteld en opmerkingen geplaatst over de kosten van vervoer van en naar dagbesteding. Deze gingen over het onderscheid tussen gecontracteerd en niet-gecontracteerd vervoer. Tevens zijn er vragen gesteld over de afstand tot de dagbesteding (met name door aanbieders die ook in de gemeente Barneveld actief zijn). Dit heeft beide niet geleid tot aanpassing van de parameterwaarden.

- Risico-opslag

Enkele aanbieders hebben vragen gesteld over de risico-opslag. Deze vragen hebben niet geleid tot aanpassing van parameterwaarden; zie de toelichting in deze rapportage.

- Indexatie naar volgende jaren

Tot slot zijn enkele vragen gesteld over de indexatie. Die worden in ons advies in deze rapportage beantwoord.

In bijlage 2 is een rekenvoorbeeld weergegeven, uit het aan de gemeente beschikbaar gestelde rekenmodel, voor het product Dagactiviteiten basis.

2. Kostprijsmodel

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor de gemeente Barneveld hanteren.

2.1 Beschrijving van parameters

Om te komen tot reële tarieven die alle kosten bij de verschillende producten omvatten, maken we in aansluiting op de inhoud van de AMvB Reële Tarieven, gebruik van onderstaand kostprijsmodel. Bij elk van de parameters geven we vervolgens een beschrijving van de waarden die we voor de gemeente Barneveld voorstellen.

De kern is steeds de inzet van een professional die tijd besteedt aan een cliënt, individueel of in groepsverband. Die inzet vormt de basis van het tarief. Alle overige kosten, zoals de kosten van de organisatie (overhead) en de kosten van gebouwen (zoals bij dagbesteding), zien we in dit model als een opslag op de kosten van de professional. We spreken dus steeds van opslag-percentages op de kosten van de dienstverlening in het primaire proces.

Parameter	Omschrijving
Inschaling	Dit betreft zowel de functiemix van personeel in de directe ondersteuning, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus (salarisschalen).
Opslagen	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en onregelmatigheidstoeslag.
Sociale lasten	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte sociale verzekeringen, pensioenpremie, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Personeel Niet In Loondienst	Dit betreft een opslag voor de meerkosten van personeel dat op basis van inhuur (tijdelijk) wordt ingezet indien de reguliere bezetting daartoe aanleiding geeft.

Parameter	Omschrijving
Overhead	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiele kosten).
Productiviteit/declarabiliteit	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe ondersteuning voor niet-productieve uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit een correctie voor niet declarabele uren, zoals bijvoorbeeld vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg en ziekteverzuim.
Risico-opslag	Ook wordt een opslag toegevoegd voor de financiële risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten	Voor dagbesteding gelden er aanvullende kosten, bijvoorbeeld de kosten van de locatie en de catering.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een **belangrijk aandachtspunt** bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij het bieden van Wmo begeleiding²!

² De eisen/normen waaraan zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorgverlening zijn terug te vinden in de aanbestedingsdocumenten.

³ We beschikken niet over actuele informatie over de verdeling van de cao's bij de aanbieders in de huidige Wmo-ondersteuning in Barneveld.

2.2 Maandsalaris en inschaling

De tarieven worden opgebouwd vanuit de professional die de gevraagde inzet (ondersteuning) levert. Dit kunnen verschillende typen professionals zijn, die vanuit meerdere cao's worden ingeschaald.

Cao-mix

Per product zijn verschillende cao's van toepassing. Op basis van de productomschrijvingen gaan we vooralsnog³ uit van de volgende cao-mix per product:

Product	VVT	GGZ	GHZ	SW
Dagactiviteiten Basis	40%		40%	20%
Dagactiviteiten Extra	40%		40%	20%
Beschermd Werk;		40%	40%	20%
Woonondersteuning	40%		40%	20%
Wooncoaching	25%	25%	25%	25%
Wooncoaching Extra	10%	50%	30%	10%
Tijdelijk Verblijf	25%	25%	25%	25%
Jongerencoaching 18+	10%	30%	30%	30%

Tabel 2: Cao-mix per product

Salarisniveau

Bij de verschillende producten kunnen medewerkers worden ingezet met een verschillend opleidingsniveau en bijpassend salaris. Deze indeling is gebaseerd op analyse van personeelsadvertenties, functieboeken bij de verschillende cao's en uitkomsten van vergelijkbare trajecten elders.

Op grond van de productbeschrijvingen van de regio constateren we dat inzet op diverse inschaling aan de orde is. In de volgende tabel geven we per

product aan welke salarisschalen uit de vier cao's hierbij volgens ons van toepassing zijn en in welke verdeling. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures en uitkomsten van vergelijkbare trajecten in andere regio's.

Inschaling

Omdat niet iedere hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93% van het maximum**, dat is het salaris dat hoort bij de hoogste (reguliere) trede van de aangegeven salarisschaal. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

Bron: Door KPMG werd in 2014 geconstateerd dat een gemiddeld salaris ergens tussen 90 en 95% van het maximum van de salarisschaal ligt. Dit na een breed onderzoek bij aanbieders naar de interne kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 naar de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Hoewel het onderliggend onderzoek al een aantal jaar oud is, vormt deze uitkomst volgens de jurisprudentie nog altijd een goede bron voor de inschatting voor het gemiddelde salaris.

Functiemix

Tot slot kijken we welk functieniveau van toepassing is bij de verschillende producten die bij Wmo begeleiding in Barneveld van toepassing is.

Product	20/2	25/3	30/4	35/5	40/6	45/7	50/8	55/9
Dagactiviteiten Basis			30%	30%	20%	20%		
Dagactiviteiten Extra			10%	25%	35%	20%	5%	5%
Beschermd Werk			10%	25%	35%	20%	5%	5%

Product	20/2	25/3	30/4	35/5	40/6	45/7	50/8	55/9
Woonondersteuning	25%	65%	5%	5%				
Wooncoaching					50%	50%		
Wooncoaching Extra					15%	15%	35%	35%
Tijdelijk verblijf		10%	20%	25%	22,5%	22,5%		
Jongerencoaching 18+					15%	15%	35%	35%

Tabel 3: Uitwerking functiemix bij de Wmo voorzieningen in de gemeente Barneveld

Bron: Bij deze indeling is gebruikgemaakt van productbeschrijvingen van de gemeente. De uitkomst is getoetst aan de bevindingen van de marktconsultatie en vergeleken met vergelijkbare uitkomsten elders.

2.3 Opslagen

De opslagen over het rekensalaris worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,49% 8,33%	Dit is in de zorg-cao's gelijk (8,33% over het salaris). De cao SW gaat uit van 8,3% over het salaris inclusief VT, zodat de opslag voor de cao SW op 8,964% uitkomt. Dit is in de cao-mix verwerkt tot een totaal van 8,49%.
ORT	12,3%	Enkel van toepassing bij Tijdelijk verblijf. Voor opbouw zie ook bijlage 2.

Tabel 4: Uitwerking van de opslagen in de Wmo-tarieven voor de gemeente Barneveld

2.4 Personeel Niet In Loondienst

Omdat het kan voorkomen dat de werkroosters niet volledig met personeel in loondienst kan worden ingevuld, is af en toe extra inhuur nodig. We gaan ervan uit dat de beloning met alle bijbehorende componenten van dit 'Personeel Niet In Loondienst' (PNIL), gelijk is aan de hiervoor beschreven uitgangspunten. Wel maakt de organisatie meerkosten, bijvoorbeeld in de vorm van btw, wanneer dat aan de orde is. Daarom rekenen we met een opslag van **1,5%** voor de meerkosten van PNIL. Dit wordt gemotiveerd door de combinatie van gemiddeld 7% inzet van extra inhuur waarvoor meerkosten van 21% aan de orde zijn. Dit doen we bij alle producten.

2.5 Sociale lasten

De opslag sociale lasten is met name gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages, voor zover nu bekend (prijsspeil 2024⁴).

Wet arbeidsmarkt in balans

De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB, 2020) heeft geleid tot differentiatie in de premies voor de WW. We hanteren dit jaar als uitgangspunt een verdeling van **85%** medewerkers met een aanstelling voor onbepaalde tijd (2,64%) en **15%** medewerkers op een tijdelijk contract (7,64%). Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de zorg hebben aangegeven ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle medewerkers een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Arbeidsongeschiktheidsfonds

Vanaf dit jaar wordt bij het bepalen van de sociale premies onderscheid gemaakt naar grote en kleine organisaties. Op basis van informatie van de

gemeente Barneveld, gaan wij uit van een verdeling van **80%** grote organisaties (met > 25 fte), waarvoor een hogere premie wordt vastgesteld en **20%** kleine organisaties (t/m 25 fte).

Transitievergoeding

Daarnaast is een opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van:

- De inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever (gebaseerd op de verhouding vast/flex);
- De inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij een derde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- Hoogte van de vergoeding is een derde van een maandsalaris per volledig gewerkt jaar, dat is $(1/3/12 =) 2,78\%$.

Dat leidt tot een opslag van $(2,78\% * 1/3 * 15\% =) \mathbf{0,14\%}$.

A&O fonds

Het A+O Fonds VVT (Arbeids- en Opleidingsfonds VVT) is een bijdrage dat met ingang van 1 januari 2022 binnen de VVT een premie int. Deze premie bedraagt 0,04% van de loonsom en wordt betaald door de werkgever. Deze voegen we naar rato toe aan de producten.

De totale werkgeverspremies komen daarmee uit op een totaal van percentage **19,16%** (zie tabel 5).

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-31686.pdf>

Component sociale lasten		2024
WAO/IVA/WGA KLEIN (incl. kinderopvang)	20% van 6,68%	7,77%
WAO/IVA/WGA) GROOT (incl. kinderopvang)	80% van 8,04 %	
WW-premie (AWf) LAAG (onbepaalde tijd)	85% van 2,64%	3,39%
WW-premie (AWf) HOOG (flex)	15% van 7,64%	
ZVW-premie werkgever		6,57%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,29%
A+O Fonds Cao VWT (0,04%)	Afh. cao-mix	
Transitievergoeding ($2,78\% \cdot \frac{1}{3} \cdot 15\%$)		0,14%
Totaal opslag sociale lasten		19,16%

Tabel 5: Opbouw sociale lasten 2024

Pensioenpremie

Daarnaast wordt een pensioenpremie toegevoegd, gebaseerd op het percentage dat Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) vanaf 2023 toepast, rekening houdend met de franchises (deel van het salaris waarover geen premie wordt geheven i.v.m. de AOW-uitkering). De premie is een combinatie van de premie voor het ouderdomspensioen (OP) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (AP). De helft van de totale premie komt voor rekening van de werkgever. Dit leidt tot een gemiddelde pensioenpremie van plm. **8,8%**.

2.6 Opslag overhead

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende

branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Naast deze grote verschillen tussen organisaties, worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage overhead, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de definitie van de kosten die tot de (personele) overhead en overige kosten worden gerekend, zoals die in de VNG-rekentool zijn gebruikt.

Onze berekening

Bij de berekening van het overheadpercentage als opslag gaan we uit van de sectorale benchmarkwaarden zoals door Berenschot onderzocht en verwerkt in de [definitieve versie van de rekentool Wmo voor 2024 van de VNG](#). Daarbij hebben we een opslag van 1% toegevoegd voor de kosten voor kantoorvastgoed. Hierdoor zien we de volgende overheadpercentages als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel:

- VWT: **25,5%**
- GHZ: **26,3%**
- GGZ: **33,3%**
- SW: **33,3%**

De gemeente Barneveld gaat, voor zover wij kunnen nagaan, geen aanvullende specifieke eisen aan de aanbieders stellen die hierop van invloed zijn. Daarom vormen deze landelijke benchmarkcijfers een goede basis voor de tarieven in Barneveld. Op basis van de hiervoor genoemde cao mix komen we de volgende opslagen in de tarieven:

- Dagactiviteiten Basis; **27,4%**
- Dagactiviteiten Extra; **27,4%**
- Beschermd Werk; **30,5%**
- Woonondersteuning; **27,4%**
- Wooncoaching; **29,6%**

- Wooncoaching Extra; **30,4%**
- Tijdelijk Verblijf ; **29,6%**
- Jongerencoaching 18+; **30,4%**

2.7 Productiviteit

De basis voor de productiviteit is de inzet die in contact met de cliënt wordt geleverd. Dit is de inzet die in de gemeente Barneveld declarabel is. Deze 'direct cliëntgebonden inzet' wordt doorgaans face-to-face geleverd, maar dit kan inmiddels ook deels worden overgenomen door 'ear-to-ear' en/of 'screen-to-screen' geboden inzet (van toepassing voor begeleiding individueel ontwikkelen en behouden. Tabel 7 toont de opbouw van de productiviteit.

Onderdeel	Dagactiviteit Basis	Dagactiviteit extra	Beschermd werk	Woon-ondersteuning	Wooncoaching	Wooncoaching Extra	Tijdelijk verblijf	Jongeren-coaching 18+
Bruto	1.878	1.878	1.878	1.878	1.878	1.878	1.878	1.878
Af: Verlof	260	260	260	260	260	260	260	260
Af: Ziekteverzuim	149	149	138	149	143	140	143	139
Werkbare uren	1.469	1.469	1.480	1.469	1.475	1.478	1.475	1.479
Af: niet cliëntgeb.	130	130	130	20	130	130	130	130
Af: indirect cliëntgeb.	60	60	60	-	75	75	60	75
Af: reistijd ambulant	-	-	-	35	126	126	-	126
DECLARABELE UREN	1.279	1.279	1.290	1.414	1.144	1.147	1.285	1.148
<i>productiviteit</i>	<i>68,1%</i>	<i>68,1%</i>	<i>68,7%</i>	<i>75,3%</i>	<i>60,9%</i>	<i>61,1%</i>	<i>68,4%</i>	<i>61,1%</i>

Tabel 6: opbouw productiviteit per ondersteuningsvariant

Basis

Daarbij is het aantal productieve uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (**1.878 uren per fte per jaar**). Dat is in de vier cao's gelijk.

Verlofuren en feestdagen

Het aantal verlofuren en vakantiedagen bepalen we op **260 uur** waarvan 210 uur wettelijk en bovenwettelijk en 50 uren voor feestdagen. Hiermee is rekening gehouden met de verschillen tussen de cao's en met eventuele extra verplichte uren, zoals leeftijdsgebonden verlof en IKB.

Ziekteverzuim

Omdat contracten voor een langere periode gelden, kijken we voor de bepaling van het aantal uren ziekteverzuim terug over een langere periode, namelijk de afgelopen vier jaar. Hierbij maken we gebruik van Vernet verzuimcijfers van de veiligheidsregio Gelderland-Midden, over de sectoren GGZ, Gehandicaptenzorg en de VVT. Voor het Sociaal Werk kijken naar de website van sociaal werk werkt. Gemeten van het kwartaal 3 in 2019 tot en met kwartaal 3 in 2023 komen we tot de volgende gemiddelde verzuimpercentages per cao.

- VVT: **8,59%**
- GGZ: **7,13%**
- GHZ: **7,93%**
- SW: **6,71%**

Bij de berekening van het verzuim houden we rekening met de cao-mix. Daarmee komt de aftrek voor ziekteverzuim gemiddeld op het volgende:

- Dagactiviteiten Basis: 7,95% (149 uren)
- Dagactiviteiten Extra: 7,95% (149 uren)
- Beschermd Werk: 7,37% (138 uren)
- Woonondersteuning: 7,95% (149 uren)

- Wooncoaching: 7,59% (143 uren)
- Wooncoaching Extra: 7,47% (140 uren)
- Tijdelijk Verblijf: 7,59% (143 uren)
- Jongerencoaching 18+: 7,39% (139 uren)

Niet-cliënt gebonden uren

Enkele cao's leggen de plicht op om 2% van de loonsom te reserveren voor scholing. De 2% betreft zowel de uren die aan opleiding worden besteed als de kosten van scholing. We hebben aanvullende analyses gemaakt van een aantal kostprijsonderzoeken elders in het land. Daaruit blijkt dat er jaarlijks per fte gemiddeld **30 uren** voor scholing/intervisie nodig zijn en gemiddeld ca. **100 uren** voor administratie, overleg, pauzes etc. (gemiddeld ca. 2,5 uur per week). Wij zien in de praktijk dat ook de 2% van de loonsom aan scholing voor ongeveer de helft daarvan landt in de uren; de andere helft vinden we terug bij de overhead (kosten).

Indirect cliëntgebonden tijd

Voor de tijd voor bijvoorbeeld dossiervorming gaan we uit van **75 uur** bij de individuele begeleiding. Bij dagbesteding gaan we uit van **60 uur** voor bijvoorbeeld dossiervorming. Dit is minder dan bij de individuele begeleiding, omdat deze inzet voor een deel op de groep of tijdens de in- en uitloopuren van de dagbesteding wordt verricht.

Reistijd

Bij dagbesteding komt de cliënt naar de aanbieder, daar is geen reistijd aan de orde. Voor de reistijd bij individuele begeleiding gaan we uit van een professional die 9 reizen per week maakt van gemiddeld 20 minuten per rit. Bij 42 werkweken per jaar komt er een gemiddelde van **126 uur per jaar** uit.

2.8 Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁵ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden. Bij de berekening is uitgegaan van een percentage van **2%**. Voor de innovatie achten wij het verstandig een separate vergoeding beschikbaar te stellen, buiten het tarief. Daarmee wordt voorkomen dat het budget voor innovatie wordt uitgesmeerd over alle aanbieders.

Bron: Voor deze opslag zijn geen objectieve en onafhankelijke bronnen bekend. We baseren op overwegingen die ook elders reëel worden gevonden. Een toets is bovendien dat het gekozen percentage boven het gemiddelde rendement van de sector over 2022⁶ ligt.

2.9 Overige kosten

Locatiekosten dagbesteding

De hoogte van de kosten van de locatie bij de dagbestedingsproducten leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventariscomponent (NIC) voor dagbesteding in de Wlz (de Modulaire Pakketten Thuis). Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de NZa prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2024.

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijspeil 2023)

Dagbesteding	Maximumtarief per dagdeel
H900: VG Licht (VG1-VG4)	€ 7,36
H001g: GGZ Wonen 1	€ 8,82

Tabel 7: NHC en NIC voor dagbesteding (bron NZa- beleidsregels BR/REG-24123)

Op basis van het bovenstaande hanteren we **€ 8,= per dagdeel** ter dekking van de kosten van huisvesting bij dagbesteding. Aan de component huisvesting voegen we nog een bedrag toe ter dekking van het deel van de materiële kosten van dagbesteding die niet al verdisconteerd zijn in de opslag voor overhead. De hoogte van deze component hebben we bepaald door de dekking van de materiële kosten uit de opslag overhead te vergelijken met de materiële kosten van een dagbestedingsprestatie in de Wlz. We rekenen hier met een vergoeding van **€ 6,= per dagdeel**. Dit is inclusief eventuele hotelmatige kosten (zoals lichte catering).

Op basis van deze analyse becijferen we het totaal van huisvestingskosten en materiële kosten op **€ 14,-** per cliënt per dagdeel van 4 uren.

Groepsgrootte

Bij dagactiviteiten en beschermd werk is sprake van groepsgerichte ondersteuning. Dat betekent dat de kosten van de professional kunnen worden gedeeld over meerdere cliënten. In de volgende tabel is weergegeven met welke groepsgrootte we rekenen. De groepsgrootte is gebaseerd op de productbeschrijvingen. Daarin is sprake van een maximale groepsgrootte of een minimum aan aantal begeleiders per aantal cliënten. Voor het tarief

⁵ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit.

⁶ Brancherapport gezondheidszorg, te downloaden via www.ey.com/barometer

rekenen we een gemiddelde waarde, omdat de groepsgrootte in de praktijk kan variëren.

Product	Beschreven groepsgrootte	We rekenen met
Dagactiviteiten	Maximaal 8 cliënten per begeleider	Gemiddeld 7
Dagactiviteiten extra	Maximaal 6 cliënten per begeleider	Gemiddeld 5
Beschermde werk	Maximaal 8 cliënten per begeleider	Gemiddeld 7
Tijdelijk verblijf	<i>Niet benoemd</i>	Gemiddeld 7

Tabel 8: Gemiddelde groepsgrootte bij de verschillende varianten

2.10 Vervoerskosten

Het is naar onze ervaring niet goed mogelijk om tarieven voor vervoer op te bouwen op basis van de hiervoor beschreven kostprijselementen. Dit hangt samen met het feit dat er vele manieren zijn waarop de aanbieders dit vervoer in de praktijk organiseren; variërend van professionele taxibusjes tot vrijwillige chauffeurs. Daarom komen wij tot een modelmatige benadering van een reëel tarief voor vervoer, door aan te sluiten bij de tarieven voor vergelijkbare voorzieningen t.b.v. de dagbesteding Wlz in 2024 (zie de [NZa prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2024](#)). Deze tarieven worden door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) vastgesteld op basis van objectief onderzoek.

Voor Barneveld hanteren we de volgende uitgangspunten voor een reëel tarief voor het vervoer van en naar dagbesteding:

- *Type vervoer.*
We gaan ervan uit dat de aanbieder zelf het vervoer regelt of contracteert.

- *Afstand.*
Omdat de Wmo een lokale voorziening is, gaan we ervan uit dat 80% van het vervoer wordt geregeld over afstanden tot 10 km; en 20% van het vervoer wordt geregeld over de afstanden 10 t/m 19 km.
- *Rolstoelvervoer.*
We maken onderscheid tussen regulier vervoer en vervoer van een cliënt in een rolstoel.

Doelgroep	0-4 km	5-9 km	10-19 km
Eigen vervoer aanbieder	€ 9,24	€ 9,24	€ 20,98
Volwassenen; Regulier	€ 20,98	€ 20,98	€ 28,70
Volwassenen; Rolstoel	€ 20,98	€ 28,70	€ 39,59

Tabel 9. Vervoertarieven 2024. Bron [NZa prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2024](#).

3. Uitkomsten

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor de gemeente Barneveld hanteren.

3.1 Adviestarieven 2024

Voor de gemeente Barneveld we de volgende tarieven bij de inkoop van de vangnetvoorzieningen vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Dit zijn de uitkomsten op prijspeil 2024.

Product	Tarief 2024
Dagactiviteiten Basis	€ 47,74 / dagdeel
Dagactiviteiten Extra	€ 64,34 / dagdeel
Beschermd Werk	€ 50,66 / dagdeel
Woonondersteuning	€ 45,31 / uur
Wooncoaching	€ 74,39 / uur
Wooncoaching Extra	€ 85,72 / uur
Tijdelijk Verblijf (logeeropvang)	€ 183,59 / etmaal
Jongerencoaching 18+	€ 86,89 / uur
Vervoer regulier	€ 17,06 / etmaal
Vervoer rolstoel	€ 27,79 / etmaal

Tabel 10. Adviestarieven met prijspeil 2024

3.2 Advies voor indexatie naar 2025 en verder

We vullen het kostprijsmodel met de salarissen voor geheel 2024. Die leiden we af van formele publicaties met loontabellen voor de cao's waarbij die gegevens inmiddels beschikbaar zijn. Voor de andere cao's berekenen we die salarissen op basis van de onderhandelaarsakkoorden over de salarisstijging in 2024. De tarieven in het gemeentelijke sociaal domein zijn opgebouwd uit meerdere componenten, waarvoor verschillende indices zijn aangewezen. Een eerste moment voor indexatie zal in het najaar van 2024 plaatsvinden voor de tarieven van 2025.

Wij adviseren Barneveld de volgende uitgangspunten te hanteren.

1) **Salariskosten**

Het aandeel van de salariskosten is bij Wmo begeleiding ongeveer **90%**. Voor de indexatie kan gebruik worden gemaakt van de OVA, zoals de overheid die vaststelt; zie hiervoor [de website van de NZa](#).

2) **Materiële kosten**

Het aandeel van de materiële kosten is bij alle producten **10%**. De best bruikbare index is volgens ons het [NZa-prijsindexcijfer voor de consumentenprijzen](#). Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

De werkwijze die wij adviseren:

- Voorafgaand aan het nieuwe jaar worden de tarieven geïndexeerd op basis van de voorlopige indices zoals die voor het volgende jaar worden voorzien.
- Bij de voorlopige indices voor het jaar waarvoor de tarieven worden bepaald, wordt het verschil opgeteld tussen de voorlopige en de definitieve indices over het lopende jaar.

Bijlage 1. Opbouw ORT

ORT (Respijtzorg)		Inzet	ORT	Aandeel
Doordeweeks 00:00-06:00	44%	13	0,0%	0,0%
Doordeweeks 06:00-07:00	22%		0,0%	
Doordeweeks 07:00-20:00	0%		0,0%	
Doordeweeks 20:00-22:00	22%		0,0%	
doordeweeks 22:00-24:00	44%		0,0%	
zaterdag 00:00-06:00	49%	8	0,0%	26,3%
zaterdag 06:00-08:00	38%		2,9%	
zaterdag 08:00-12:00	0%		0,0%	
zaterdag 12:00-22:00	38%		23,4%	
zaterdag 22:00-24:00	49%		0,0%	
zon/feestdagen	60%	13	60,0%	60,0%
inzet		13		12,3%

Bijlage 2. Printscreens rekenmodel

Berekening uit het rekenmodel van het product Dagactiviteiten basis

Product	Parameter waarden	Dagactiviteiten Basis
Max maandsalaris opleidingsmix		€ 3.452
Inschaling als % van max	93%	€ 38.523
ORT	12,3%	€ -
Vakantiegeld	8%	€ 3.082
Eindejaarsuitkering	Per product	€ 3.258
Bruto loonkosten		€ 44.862
Werkgeverslasten		€ 12.393
Bruto loonkosten incl werkgeverslasten		€ 57.256
PNIL	1,5%	€ 859
Bruto loonkosten incl werkgeverslasten en PNIL		€ 58.115
Opslag overhead	Per product	€ 15.912
Risico-opslag	2,0%	€ 1.481
Totale kosten		€ 75.507
Declarabele uren		1.279
UURTARIEF prijspeil 2024 (onafgerond)		€ 59,05
Groepsgrootte		7
Uren per dagdeel, etmaal of week		4
Opslag locatiekosten incl lichte catering per dagdeel / etmaal		€ 14,00
Reiskosten	€ -	
Uitkomst 2024		€ 47,74
Tarief prijspeil 2024 per eenheid (uur), afgerond		€ 48,00
Tarief eenheid per		Dagdeel
Productnummer in notitie		1

	Dagactiviteiten Basis
Bruto	1.878
Feestdagen & Verlof & vitaliteit/PBL + bovenwettelijk	260
Ziekteverzuim obv vierjarig gemiddelde	149
Werkbaar	1.469
<i>Niet cliëntgebonden</i>	
Opleiding intervisie	
Overleg, administratie	130
Overig (pauze, pv, etc)	
<i>Cliëntgebonden tijd</i>	1.339
Niet declarabele reistijd	0
Indirect cliëntgebonden	60
Direct cliëntgebonden	1.279
Percentage declarabiliteit	68,1%

Pensioen	Dagactiviteiten Basis	
Rekensalaris (werkgeverslasten)	€ 44.862	
OP	€ 3.747	
AP	€ 45,11	
Pensioen	€ 3.792	
Gemiddeld pensioenpercentage	8,45%	
A+O Fonds Cao VVT (0,04%), naar rato	0,016%	
TOTAAL	27,63%	
Werkgeverslasten 2024	verdeling	2024
AOF kleine werkgevers incl. toeslag kinderopvang	20%	6,68%
AOF grote werkgevers incl. toeslag kinderopvang	80%	8,04%
WW premie (Awf) laag (aanstelling voor onbepaald	85%	2,64%
WW premie (Awf) hoog (overige dienstbetrekkings	15%	7,64%
ZVW premie werkgever		6,57%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,29%
Transitievergoeding		0,14%
Subtotaal		19,16%
Pensioen grondslagen:	2023	
OP premie aandeel werkgever (50% van 25,8%)	12,90%	
aow-franchise	€ 15.816	
AP premie aandeel werkgever (50% van 0,5%)	0,25%	
AP franchise	€ 26.819	